

LYST TIL LÆSNING

TINA NICKELSEN

Vi har bedt personer, der både er fagprofessionelle og forældre, om at dele deres holdning til læsning, skrivning og læring i hjem og skole. Denne kommentar er skrevet af Tina Nickelsen, der er dansklærer og læsevejleder på Søndervangskolen i Aarhus samt mor til en dreng på 8 år.

”

Som læsevejleder, dansklærer i en 5. klasse og som forælder til en 8-årig dreng i 1. klasse fylder læsning og skrivning meget i både arbejdsliv og hjemme.

For mig som forælder og som lærer er læse-/skriveindlæring det vigtigste for mit barn i de første skoleår. Læsning og skrivning skaber grobund for så megen anden læring i alle fag i skolen. Dette er ingen underkendelse af skolens andre fag. Men som nærværende forælder i hverdagen kommer meget læring, knyttet til andre fag, helt naturligt. Vi tæller penge og skriver ned, hvor meget der er i pungen. Vi regner, når vi handler, og vi snakker om vand, temperaturer, vejrforhold, geografi og historie, når vi er sammen hjemme og på tur. Alt sammen noget, der giver min søn viden om verden i mange af folkeskolens fag, og som også er vigtigt for læseforståelsen, når han snart i langt højere grad skal bruge læsning til at tilegne sig viden og ikke kun for at lære at læse.

Kunsten er at sørge for, at læselektionerne ikke bliver gjort til en sur pligt, men at jeg tager mig tid til at sidde sammen med ham, så det bliver hyggeligt nærvær og samvær i stedet for noget, han skal ordne.

De ting jeg gør med min søn er også de ting jeg forsøger at påvirke mine elevers forældre til at gøre. Mine elever i 5. klasse er dygtige læsere – i hvert fald dygtige afkodere, men når det kommer til læseforstå-

elsen, er der nogle elever, der har det svært, og her ser jeg det primært som forældrenes rolle at klæde deres børn på med viden om verden gennem oplevelser, samtaler, opgaver/lege, når man er i butikker eller hjemme, så børnene får en større forståelse for livet og for almindelige gøremål i dagligdagen. Herigennem får de en indsigt, som skal bruges, når de lærer, og når de læser i skolen.

Når nu skolereformen mere eller mindre har frataget forældrene ansvaret for den daglige lektielæsning, er det vigtigt for mig at påpege, at den daglige dosis læsning stadig foregår hjemme og med forældrene som støtte. Som forælder synes jeg, det er vigtigt at følge med og vigtigt, at min søn mærker, at skolen og det konkrete skolearbejde er væsentligt. Skole og hjem skal ikke være to adskilte verdener. Det at læse lektier med min søn giver mig en god indgangsvinkel til også at få både faglige og sociale snakke om skolen, og hvad der sker der i hverdagen.

Det er vigtigt for mig, at min søn får læst sine læselektier hjemme, så han føler sig klædt på til opgaverne i skolen. Han må gerne føle sikkerhed, når der skal læses højt, så han ikke lider nederlag, fordi han er usikker på svære ord. Der er usikkerhed nok forbundet med at præstere overfor sin lærer og overfor klassekammeraterne. Kunsten er at sørge for, at læselektionerne ikke bliver gjort til en sur pligt, men at jeg tager mig tid til at sidde sammen med ham, så det bliver hyggeligt nærvær og samvær i stedet for noget, han skal ordne, inden han må noget andet som fx at spille på sin iPad eller lege med sine kammerater.

Som lærer i en 5. klasse er mit perspektiv en smule anderledes. De fleste af mine elever er flersprogede og er jo et helt andet sted i deres læsetilværelse end min søn er. Ikke alle klassens forældre har kompetencer til at hjælpe deres børn med at læse, og det er heller ikke nødvendigt. Eleverne har den primære automatisering på plads. Både i dagligdagen og til forældremøderne taler vi om læselyst og det at finde bøger der interesserer eleverne – det at give børnene gode læseoplevelser er i fokus. I samarbejdet med forældrene handler det derfor om at få forældrene til at skabe rammer omkring deres børns læsning, så det bliver et

godt valg at sætte sig 20 minutter om dagen og få læst. Alt for mange nemme, tilgængelige oversprings-handlemuligheder er til stede. Eleverne har telefoner, iPads, computere, tv og meget mere. Her giver jeg forældrene ansvaret for, at der er ro til fordybelse hver dag hjemme. Jeg tror, forældrene er glade for at få dette som en "opgave" fra skolen. Det er ikke altid let at sige nej til det, børnene gerne vil. Men når det er noget, vi i fællesskab har aftalt, har forældrene et stærkere argument.

Både i dagligdagen og til forældremøderne taler vi om læselyst og det at finde bøger der interesserer eleverne – det at give børnene gode læseoplevelser er i fokus.

På trods af en skolereform som sigter mod, at lektielæsning sker i skoletiden, har jeg altså stadig fokus på, at læsning foregår i dagligdagen hjemme. Og heldigvis virker det for de fleste elever! Jeg har rigtig mange glade læsere i klassen. Ikke elever, der kun læser, fordi jeg siger, de skal, eller de skal, fordi mor og far siger det. Nej, de læser, fordi de slet ikke kan lade være. Flere elever har fundet ud af, hvad man kan få ud af at dykke ned i litteraturen og flyde ind i en verden, hvor ordene bliver til billeder og vækkes til live. Det er en meget stor fornøjelse som lærer at se, hvordan eleverne selv har fået læselysten og slet ikke er til at stoppe igen.

